

TÖBBSZERZŐS SZÖVEGEK

„Automatikus írás, álomszövegek, félrebeszéd, a véletlenekben rejlő lehetőségek feltérképezése, új mítoszok kialakítása, forradalom az életben és a tudatban: ez mind a szürrealizmus programjához tartozik. Hogy az ilyen jellegű kísérletek merre és meddig vezethetnek az ember és a világ megismerésében, ahhoz az 1924-ben Párizsban megalapított Szürrealista Kutatások Irodája (Bureau de recherches surréalistes) próbált adatokat gyűjteni – egyszerre volt ez játék és a megismerés kalandja. A műhely úgy próbálja meg a szürrealizmus intellektuális és művészi tétjeit feltérképezni, hogy a szürrealizmus alapszövegeinek és vizuális teljesítményeinek közös átbeszélésére alapoz, ugyanakkor önalakító kísérletként magukat a szürrealista technikákat is működésük közben figyeli, egyszerre tudományos és kreatív projekt tehát.” Ezzel a leírással indult 2015 őszén a kolozsvári Láthatatlan Kollégium keretein belül az a műhelymunka, amely, amellett, hogy André Breton, Louis Aragon, Németh Andor, Illyés Gyula és mások szürrealista szövegeinek vizsgálatáról szól, saját szövegek írását és átbeszélését is jelenti. A műhely az 1924-es párizsi intézményre visszautalva vette fel a Szürrealista Kutatások Irodája nevet. Az alábbi összeállításban két ismert szürrealista játék nyomán készített szövegek olvashatóak. A „pompás hulla”-játékban (cadavre exquis) minden játékos egy-egy szót ír le egy papírra, majd behajtja és továbbadja azt, úgy, hogy a következő játékos, aki folytatja a szöveget, ne láthassa az előzőleg írtakat. A játék az első, ilyen módszerrel létrehozott mondatról („A pompás hulla megissza majd az új bort”) kapta a nevét.

A második játék, amelyet dialógusokként vagy jóslatokként is megnevezhetünk, egy „Ha majd” típusú mondatkezdés után egy másik játékos által írt következményt vagy utóidejű történetet tartalmaz.

Mindkét játék a véletlen és az együttműködő alkotói stratégiák központi szerepét tételezi a szürrealizmusban. – B.I.J.

Pompás hullák

Az extrovertált szívárványpóni halászik a feketéllő csizmában.

*

Egy bős mononukleózis bevilágította a legigazabb parazsat.

*

A reformkori mell meghegeszti a kormosodó flamingót.

*

Az alkoholmentes hegesztőpisztoly kérleli a selypítő könyvtárat.

*

Egy drága füzet távugrik a galagonyás patkányfogóba.

*

A töredezett karácsonyfaéő hintázik a hidegrázós hegesztéssel.

*

Egy felfuvalkodott zacskó pipál a meghegesztett kanárrival.

Jóslatok

Ha a tevék púpja nem lenne szőrös, idegbajt kapnának a villanykapcsolók.

*

Ha majd a madarak négykézláb járnak, akkor lefestetik az egész világ.

*

Ha majd egyszer könyvért saját írást adhatunk, léggömböket eregetnek a vízcsapok.

*

Amikor teljesen átváltozom egy Dosztojevszkij-hőssé, akkor majd az átjárónál mindig zöld lesz a lámpa.

*

Ha egyszer majd bezárja kapuit az Insomnia, akkor soha többé nem lesz fotoszintézis.

*

Amikor lekopik a kékség a bölcsészkar falainak csempéiről, a fákon kigyúlnak majd a reflektorok.

*

Ha mindenki csak a másikat nézi, akkor nem dőlt volna le a World Trade Center.

*

Ha én volnék a római pápa, akkor kisedném minden hal szívét.

*

Ha összedől a román parlament, akkor kész, gátá.

Szerzők:

**Asztalos Veronka-Örsike, Balázs Imre József, Codău Annamária, Gál Hunor,
Györfi Tünde Edina, Hart Edina, Heletya Orsolya, Jánosi Vivien, Kész Orsolya,
Kiss Júlia, Sánta Miriám Gabriella**